

“Το μόνο που μάς έχει απομείνει είναι το ύδωρ της μετανοίας”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κηφισίας, Αμαρουσίου, Ωρωπού και Μαραθώνος](#)

Η ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Κηφισίας, Αμαρουσίου και Ωρωπού, δημοσιεύει Ομιλία του Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσιανίνωφ, Επισκόπου Καυκάσου και Ευξείνου Πόντου σε ανάρτηση υπό τον τίτλο “Περί μετανοίας”:

«Μετανοείτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μετανοείτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ». Αὐτὰ ἦσαν τὰ πρῶτα λόγια τοῦ κηρύγματος τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὰ τὰ ἴδια λόγια λέγει καὶ σ’ ἐμᾶς μέχρι σήμερα, μέσω τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὅταν ἐπληθύνθη περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴν ἡ ἁμαρτία στὸν κόσμον, κατῆλθε ἐδῶ στὴν γῆ μας ὁ Παντοδύναμος Ἰατρός.

Κατῆλθε στὸν τόπον αὐτὸν τῆς ἐξορίας, στὸν τόπο τῶν βασάνων καὶ τῶν παθῶν μας, ποὺ εἶναι μία πρόγευσις τῶν αἰωνίων βασάνων τῆς κολάσεως, καὶ εὐαγγελίζεται τὴν λύτρωση, τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἴαση σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς ἐξαίρεση, λέγοντας «μετανοείτε».

Ἡ δύναμις τῆς μετανοίας εἶναι θεμελιωμένη στὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰατρός εἶναι πανίσχυρος, καὶ ἡ ἴασις ποὺ Ἐκεῖνος χαρίζει εἶναι παντοδύναμος.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη, ὅταν ἐκήρυσσεν ἐδῶ στὴν γῆ ὁ Κύριος, καλοῦσε σὲ θεραπείαν ὅλους ὅσοι ἦσαν ἄρρωστοι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, καὶ δὲν θεωροῦσε καμμίαν ἁμαρτίαν ὡς ἀθεράπευτον. Καὶ τώρα, ἐπίσης, συνεχίζει νὰ καλῇ ὅλους, καὶ ὑπόσχεται, καὶ χαρίζει πράγματι τὴν ἄφεση γιὰ κάθε ἁμαρτία καὶ τὴν ἴαση γιὰ κάθε ἁμαρτωλὴ ἀσθένεια.

Ὡσεῖς, οἱ ὁδοιπόροι τῆς γῆς. Ὡσεῖς, ὅλοι ὅσοι ἀναλίσκεσθε ἢ σύρεσθε στὴν εὐρύχωρον ὁδόν, μέσα στὸν ἀκατάπαυστο θόρυβο τῶν γηίνων μεριμνῶν, περισπασμῶν καὶ διασκεδάσεων, ἀνάμεσα σὲ ἄνθη ἀνάμικτα μὲ ἀγκάθια, σεῖς ποὺ σπεύδετε καὶ ἀκολουθεῖτε αὐτὸν τὸν δρόμο, κατευθυνόμενοι πρὸς τὸ τέλος, ποὺ εἶναι σὲ ὅλους γνωστὸν καὶ ὅμως ὅλοι τὸ λησμονοῦν: ὁ σκοτεινὸς τάφος καὶ ἡ ἀκόμη σκοτεινότερα καὶ φοβερωτέρα αἰωνιότης.

Σταματῆστε! Αποτινάξτε τὴν γοητείαν αὐτοῦ τοῦ κόσμου, πού σᾶς κρατεῖ μονίμως σὲ αἰχμαλωσία! Ἀκοῦστε αὐτὸ πού σας εὐαγγελίζεται ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστός, δώστε στὰ λόγια τοῦ τὴν προσοχὴ ποὺ τοὺς ἀρμόζει: «Μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Μετανοεῖτε, ἥγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Σᾶς εἶναι ἀπαραίτητο, ὁδοιπόροι σεῖς τῆς γῆς, νὰ στρέψετε ὅλη σας τὴν προσοχὴ σ' αὐτὴν τὴν ζωτικὰ ὠφέλιμη καὶ σωτήρια νουθεσία. Ἀλλιῶς θὰ φθάσετε στὸν τάφο, θὰ φθάσετε στὸ κατῶφλι καὶ στὴν πύλη τῆς αἰωνιότητος, χωρὶς νὰ ἔχετε προηγουμένως κατανοήσει καθόλου ὀρθὰ τὴν αἰωνιότητα, οὔτε τὶς ὑποχρεώσεις ἐκείνων ποὺ εἰσέρχονται σ' αὐτήν, ἔχοντας προετοιμάσει τὸν ἑαυτὸ σας μόνο γιὰ τὶς δίκαιες τιμωρίες ποὺ θὰ ὑφίστασθε αἰωνίως γιὰ τὶς ἁμαρτίες σας. Ἡ βαρυτέρα δὲ καὶ σοβαρότερα ἁμαρτία εἶναι τὸ νὰ μὴ δίδετε προσοχὴ στοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, δηλαδὴ νὰ τὸν περιφρονῆτε. Μετανοεῖτε!

Ἀποκοιμίζει καὶ ἐξαπατᾷ τὸν ἄνθρωπον ὁ δρόμος τῆς ἐπιγείου ζωῆς. Στὰ μάτια αὐτῶν ποὺ ἀρχίζουν τὴν πορεία τοὺς σ' αὐτήν, παρουσιάζεται σὰν ἓνα ἀτελείωτο πεδίο ποὺ σφύζει ἀπὸ πραγματικότητα. Γιὰ ὅσους τὴν τελείωσαν, παρουσιάζεται σὰν ἓνα συντομότατο ταξίδι ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ ὄνειρα καὶ μάλιστα χωρὶς περιεχόμενο. Μετανοεῖτε!

Καὶ τὴν δόξα καὶ τὸν πλοῦτο καὶ ὅλα τὰ ἄλλα φθαρτὰ ἀποκτήματα καὶ πλεονεκτήματα, ποὺ γιὰ τὴν ἐξασφάλισή τους ἀναλίσκει ὅλη τὴν ἐπίγειο ζωὴν του καὶ ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός του ὁ τυφλωμένος ἁμαρτωλός, ὀφείλει νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ μέσα στὰ λίγα ἐκεῖνα λεπτὰ κατὰ τὰ ὁποῖα τὸ ἔνδυμα τῆς ψυχῆς, τὸ σῶμα, ἀφαιρεῖται καὶ ἀποσπᾶται ἀπὸ αὐτήν. Τότε ἡ ψυχὴ ὁδηγεῖται

ἀπὸ τοὺς αὐστηροὺς ἀγγέλους στὸ Κριτήριον τοῦ δικαίου Θεοῦ, τοῦ ἀγνώστου σ' αὐτήν, Ἐκείνου τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἔχει περιφρονήσει. Μετανοεῖτε!

Μοχθοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ βιάζονται νὰ πλουτίσουν σὲ γνώσεις, οἱ ὁποῖες ὅμως εἶναι μικρᾶς μόνον σημασίας, καὶ κατάλληλες γιὰ κάποιο μόνον χρονικὸν διάστημα. Γνώσεις ποὺ συμβάλλουν στὴν ἱκανοποίησιν ἀναγκῶν, ἀνέσεων καὶ ἰδιοτροπιῶν τῆς ἐπιγείου ζωῆς. Περιφρονοῦμε τελείως τὶς οὐσιαστικές, τὶς ἀναγκαῖες γνώσεις καὶ τὴν ἐργασία, γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ μόνο μας ἔχει χαρισθεῖ ἡ ἐπίγειος ζωή. Δηλαδή τὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν συνδιαλλαγή μας μὲ αὐτὸν μέσῳ τοῦ λυτρωτοῦ μας Χριστοῦ. Μετανοεῖτε!

Ἀδελφοί, ἅς ἐξετάσωμε τὴν ἐπίγειο ζωή μας ἀντικειμενικά, ἀμερόληπτα, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι μηδαμινή, ἓνα τίποτε. Ὅλα τῆς τὰ ἀγαθὰ ἀφαιροῦνται μὲ τὸν θάνατον, ἀλλὰ συχνὰ καὶ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατο μὲ ποικίλες, ἀπροσδόκητες καταστάσεις.

Αὐτὰ τὰ φθαρτά, τὰ τόσο γρήγορα ἐξαφανιζόμενα ἀγαθὰ, δὲν ἀξίζουν νὰ ὀνομάζωνται ἀγαθὰ. Στὴν πραγματικότητα εἶναι ἀπάτες καὶ παγίδες. Ὅσοι κολλοῦν καὶ βυθίζονται στὶς παγίδες αὐτές, καὶ συλλαμβάνονται ἀπὸ αὐτές, ἀποστεροῦνται ἀπὸ τὰ ἀληθινὰ, τὰ αἰώνια, τὰ οὐράνια, πνευματικὰ ἀγαθὰ, ποὺ ἀποκτοῦμε ὅταν πιστεύωμε στὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἀκολουθοῦμε στὴν μυστικὴν ὁδὸ τῆς εὐαγγελικῆς ζωῆς. Μετανοεῖτε!

Σὲ πόσο φοβερὰν τύφλωση εὕρισκόμεθα! Πὼς ἀπὸ αὐτὴν τὴν τύφλωση ἀποδεικνύεται ὀφθαλμοφανῶς ἡ πτῶσις μας! Βλέπουμε τὸν θάνατο τῶν ἀδελφῶν μας. Γνωρίζουμε ὅτι ὁ θάνατος ἐπικεῖται, ἴσως καὶ πολὺ σύντομα, καὶ γιὰ μᾶς, διότι κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔμεινε ἐδῶ στὴν γῆ γιὰ πάντα. Βλέπουμε ὅτι πολλοὺς, καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατο, ἡ ἐπίγειος εὐτυχία τοὺς προδίδει.

Βλέπουμε αὐτὴν τὴν εὐτυχία νὰ μεταβάλλεται συχνὰ σὲ δυστυχία, ποὺ ὁμοιάζει μὲ καθημερινὴν ἐμπειρία θανάτου. Παρ' ὅλην αὐτὴ τὴν τόσον ὀφθαλμοφανῆ μαρτυρία τῆς ἰδίας μας τῆς πείρας, ἐμεῖς κυνηγοῦμε τὰ πρόσκαιρα μόνον ἀγαθὰ ὥσάν νὰ ἦσαν μόνιμα, αἰώνια. Μόνον σ' αὐτὰ εἶναι στραμμένη ἡ προσοχή μας! Ξεχασμένος ὁ Θεός! Ξεχασμένη καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ συνάμα φοβερὰ αἰωνιότης! Μετανοεῖτε!

Θὰ μᾶς προδώσουν, ἀδελφοί, ὅπωςδὴποτε θὰ μᾶς προδώσουν ὅλα τὰ φθαρτά ἀγαθὰ. Τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πάμπλουτους θὰ τοὺς προδώσῃ ὁ πλοῦτος τους, τοὺς ἐνδόξους ἢ δόξα τους, τοὺς νέους ἢ νεότης τους, τοὺς σοφοὺς ἢ σοφία τους.

Ἐνα μόνον αἰώνιο καὶ οὐσιῶδες ἀγαθὸν ἡμπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν διέλευσίν του ἀπὸ τὴν γῆ. Αὐτὸ εἶναι ἡ ἀληθὴς γνώσις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ

συμφιλίωσής του με τὸν Θεόν, τὴν ὁποία χαρίζει ὁ Χριστός. Γιὰ νὰ λάβῃ ὅμως κανεὶς τὰ κορυφαία καὶ ὑπέρτατα αὐτὰ ἀγαθὰ, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἁμαρτωλὴν ζωὴ καὶ νὰ τὴν μισήσῃ. Μετανοεῖτε!

Μετανοεῖτε! Τί σημαίνει νὰ μετανοήσωμε; Σημαίνει νὰ ὁμολογήσωμε τὶς ἁμαρτίες μας καὶ νὰ μεταμεληθοῦμε γι' αὐτές. Σημαίνει ἀκόμη νὰ πάψωμε νὰ τὶς διαπράττωμε καὶ ποτὲ πλέον νὰ μὴν ἐπιστρέψωμε σ' αὐτές, ὅπως εἶπε κάποιος μεγάλος ἅγιος Πατέρας ἀπαντώντας σὲ ἀνάλογον ἐρώτηση. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν πολλοὶ ἄνθρωποι μεταβάλλονται σὲ ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ πολλοὶ ἄνομοι σὲ ἀνθρώπους εὐλαβεῖς καὶ δικαίους.

Μετανοεῖτε! Ἀπορρίψετε ἀπὸ ἐπάνω σας ὅχι μόνο τὶς φανερὲς ἁμαρτίες, ὅπως εἶναι ὁ φόνος, ἡ ἄρπαγὴ, ἡ ἀκολασία, ἡ διαβολὴ καὶ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ τὶς ὀλέθριες διασκεδάσεις, τὶς σαρκικὲς ἡδονές, τὰ ἀπρεπῆ ὄνειροπολήματα καὶ τοὺς ἀθέμιτους λογισμούς, ὅλα, ὅλα ὅσα ἀπαγορεύονται ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιον. Τὴν μέχρι τώρα ἁμαρτωλὴν ζωὴ σας νὰ τὴν λούσετε μὲ τὰ δάκρυα τῆς εἰλικρινοῦς μετανόιας.

Ὅταν καταληφθῇς ἀπὸ ἀκηδία καὶ εἶσαι ψυχικῶς ἐξησθενημένος, μὴν εἰπῆς μέσα σου «ἔχω περιπέσει σὲ βαριὰ ἁμαρτήματα. Μὲ τὴν μακροχρόνιον ἁμαρτωλὴν ζωὴ μου ἔχω ἀποκτήσει ἁμαρτωλὲς συνήθειες, ποὺ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ἔχουν γίνῃ σὰν φυσικὲς μου ιδιότητες καὶ ἔχουν κάνει ἀδύνατη γιὰ μένα τὴν μετάνοια».

Αὐτοὺς τοὺς σκοτεινοὺς λογισμούς σου ἐμπνέει ὁ νοητὸς ἐχθρὸς σου, ποὺ δὲν τὸν ἔχεις προσέξει ἀκόμη, καὶ δὲν τὸν ἔχεις ἀντιληφθεῖ. Ἐκεῖνος γνωρίζει τὴν δύναμη τῆς μετανόιας καὶ φοβεῖται μήπως ἡ μετάνοια σὲ ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ἐξουσία του.

Καὶ προσπαθεῖ νὰ σὲ ἀφελκύσῃ ἀπὸ τὴν μετάνοια μὲ τὸν λογισμὸν ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπιφέρῃ παντοδύναμο τὴν ἰατρεῖα του στὴν κατάστασή σου αὐτή. Αὐτοῦ τοῦ πολέμου τὴν ἐμπειρίαν εἶχε καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ ὅταν ἔλεγε. «Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντες μέ; Πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἶ, δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. Φωνή μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὅρων ἁγίου αὐτοῦ».

Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει θεσπίσει τὴν μετάνοιαν εἶναι ὁ Δημιουργός σου, ὁ ὁποῖος σὲ ἐδημιούργησε ἐκ τοῦ μηδενός. Εὐκολώτερα λοιπὸν τώρα ποὺ σὲ ἔχει ἤδη φέρει στὴν ὑπαρξὴ ἡμπορεῖ νὰ σὲ ἀναπλάσῃ καὶ νὰ μεταμορφώσῃ τὴν καρδίᾳ σου, ἀπὸ φιλαμαρτήμονα νὰ τὴν κάνῃ φιλόθεο, ἀπὸ φιλήδονο, ἀπὸ φιλόσαρκο, ἀπὸ κακόβουλο καὶ ἀπὸ ἡδυπαθῆ νὰ τὴν κάνῃ καθαρὰν, πνευματικὴν, ἁγία.

Ἀδελφοί! Ἄς γνωρίσωμε τὴν ἀνέκφραστον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ βυθισμένον στὴν ἁμαρτίαν ἀνθρώπινον γένος. Ὁ Κύριος οἰκονόμησε τὴν ἐνανθρώπησίν του, ἔτσι ὥστε μέσῳ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς του νὰ ἡμπορέσῃ νὰ δεχθῇ τὶς τιμωρίας ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἀξίζουν νὰ δεχθοῦν. Καὶ μὲ τὸ νὰ δεχθῇ τιμωρίαν

Ἐκεῖνος ὁ Πανάγιος, νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ νὰ λυτρώσῃ τοὺς ἐνόχους ἀπὸ τὴν τιμωρίαν. Τί τὸν προσεῖλκυσε κοντὰ μας, ἐδῶ στὴν γῆ, στὸν τόπον τῆς ἐξορίας μας; Μήπως οἱ δικαιοσύνης μας; Ὁχι! Τὸν εἴλκυσε σὲ μᾶς ἡ ὀλεθρία ἐκείνη κατάστασις στὴν ὁποία μας ἔριξε ἡ ἁμαρτία μας.

Ἄνθρωποι ἁμαρτωλοί! Ἄς πάρωμε θάρρος, διότι γιὰ μᾶς, ἀκριβῶς πρὸς χάριν μας ὁ Κύριος ἐπετέλεσε τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐνανθρωπήσεώς του! Ἐπέβλεψε μὲ ἀσύλληπτον ἔλεος στὶς ἀσθένειές μας. Ἄς πάψωμε νὰ ταλαντευώμεθα, ἃς πάψωμε νὰ παραδιδώμεθα στὴν ἀκηδία καὶ τὴν ἀμφιβολία. Ἄς πλησιάσωμε γεμάτοι πίστη, ζῆλο καὶ εὐγνωμοσύνη, καὶ ἃς ἀρχίσωμε τὴν μετάνοιαν. Ἄς συμφιλιωθοῦμε διὰ μέσου αὐτῆς πρὸς τὸν Θεόν. Ἄς ἀνταποκριθοῦμε, ὅσον μας εἶναι δυνατόν, μὲ τὶς ἀσθενικὲς δυνάμεις μας στὴν μεγάλην ἀγάπην τοῦ Κυρίου πρὸς ἐμᾶς, ὅπως ἡμποροῦν νὰ ἀνταποκρίνωνται στὴν ἀγάπην τοῦ Δημιουργοῦ τὰ δημιουργήματά του, τὰ ὁποῖα μάλιστα ἔπесαν στὴν ἁμαρτία: Ἄς μετανοήσωμε! Ἄς μετανοήσωμε ὅχι μόνο μὲ λόγια, ἃς δώσωμε μαρτυρία τῆς μετανοίας μας, ὅχι μόνο μὲ λίγα δάκρυα τῆς στιγμῆς, οὔτε μόνο μὲ τὴν ἐξωτερικὴν συμμετοχὴν στὶς ἱερὲς ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας, νὰ τελοῦμε μόνο τὶς ἐκκλησιαστικὰς ἱεροτελεστίες, ὅπως περιωρίζοντο νὰ πράττουν οἱ Φαρισαῖοι. Ἄς προσκομίσωμε μαζὶ μὲ τὰ δάκρυα καὶ μὲ τὴν ἐξωτερικὴν εὐσέβεια καὶ τὸν ἄξιον καρπὸ τῆς μετανοίας μας. Ἄς μεταβάλωμε τὴν ἁμαρτωλὴν ζωὴν μας σὲ σύμφωνον μὲ τὸ Εὐαγγέλιον βιοτήν.

«Ἴνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραὴλ;». Γιατί χάνεστε, χριστιανοί, μὲ θάνατον αἰώνιον ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν σας; Γιατί νὰ γεμίζετε τὴν κόλασιν σὰν νὰ μὴν ἔχη θεσπισθῇ μέσα στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἡ πανίσχυρος μετάνοια; Αὐτὴ ἡ ἄπειρος ἀγαθὴ δωρεὰ ἔχει δοθεῖ στὸν οἶκον Ἰσραὴλ, δηλαδὴ στοὺς χριστιανούς.

Καὶ ὅποτε θελήσουμε, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς μας, καὶ ὅποιες καὶ ἂν εἶναι οἱ ἁμαρτίες μας, ἡ δωρεὰ αὐτὴ ἐνεργεῖ μὲ δύναμιν μοναδικήν. Καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία, σώζει τὸν κάθε ἄνθρωπον ποὺ προστρέχει στὸν Θεόν, ἔστω καὶ ἂν

αὐτὸς μετανόηση στὰ τελευταῖα λεπτὰ τῆς ζωῆς του, μόλις πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατο.

«Ἴνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραήλ;». Χάνονται τόσοι χριστιανοὶ μὲ τὸν αἰώνιον θάνατο, γιὰ τὸν λόγο ὅτι σὲ ὅλην τὴν διάρκεια τῆς ἐπιγείου ζωῆς τῶν δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀθέτηση τῶν ὑποσχέσεων ποὺ ἔδωσαν κατὰ τὸ ἅγιον Βάπτισμα, καὶ μὲ τὴν δουλεία τους στὴν ἁμαρτία. Χάνονται, διότι δὲν κρίνουν τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ ἄξιον ἀκόμη καὶ τῆς παραμικρᾶς προσοχῆς τους, τὸν Λόγο ποὺ κηρύττει τὴν μετάνοια.

Στὶς ὑστάτες στιγμὲς πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό τους, δὲν κατορθώνουν νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν πανίσχυρο δύναμη τῆς μετανοίας. Δὲν ἔμπορουν νὰ ἐπωφεληθοῦν εἴτε διότι δὲν ἀπέκτησαν καμμίαν γνώση γιὰ τὸν χριστιανισμόν, εἴτε διότι ἀπέκτησαν μία πολὺ ἀνεπαρκῆ καὶ συγκεχυμένη γνώση γι' αὐτόν, ἢ ὁποία πρέπει νὰ ὀνομασθῇ πλήρης ἄγνοια μᾶλλον παρὰ ἔστω καὶ παραμικρὰ γνῶσις.

«Ζῶ Ἐγώ, λέγει Κύριος», ἀναγκαζόμενος νὰ ἐνισχύσῃ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν διαβεβαίωση ἐνώπιον τῶν ἀπίστων, καὶ νὰ διεγείρῃ τὴν προσοχὴ τῶν ἀπροσέκτων. «Ζῶ Ἐγώ, λέγει Κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἀσεβοῦς, ὡς τὸ ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν αὐτόν... Ἴνα τί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραήλ;».

Ὁ Θεὸς ἐγνώριζε τὴν ἀσθένεια τῶν ἀνθρώπων. Ἐγνώριζε ὅτι καὶ μετὰ τὸ Βάπτισμα θὰ πίπτουν σὲ παραπτώματα καὶ ἁμαρτίες. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο καὶ ἐθέσπισε στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας, διὰ τῆς ὁποίας καθαρίζονται οἱ ἁμαρτίες ποὺ διεπράχθησαν μετὰ τὸ Βάπτισμα.

Ἡ μετάνοια πρέπει νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν πίστη στὸν Χριστό, καὶ νὰ προηγεῖται ἀπὸ τὸ εἰς Χριστὸν Βάπτισμα. Μετὰ δὲ τὸ Βάπτισμα βοηθεῖ ἐκεῖνον ποὺ ἐπίστευσε στὸν Χριστὸν καὶ ἐβαπτίσθη σ' αὐτόν, νὰ διορθώσῃ τὶς παραβάσεις τῶν ὑποχρεώσεών του.

Ὅταν πολλοὶ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὅλην τὴν Ἰουδαία κατέβαιναν στὸν Ἰορδάνη γιὰ νὰ βαπτισθοῦν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, τὸν κήρυκα τῆς μετανοίας, ἐξωμολογοῦντο σ' αὐτόν τὶς ἁμαρτίες τῶν, ὅχι ἐπειδὴ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς εἶχε ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ τὶς ἁμαρτίες τῶν προσερχομένων σ' αὐτόν, ὅπως παρατηρεῖ κάποιος ἱερὸς συγγραφεύς, ἀλλὰ διότι ἦταν ἀνάγκη, χάριν τῆς σταθερότητος τῆς μετανοίας τους, μαζὶ μὲ τὴν λύπη τους γιὰ τὴν διάπραξη ἁμαρτημάτων, νὰ συνενώσουν καὶ τὴν ἐξομολόγησιν τῶν ἁμαρτιῶν τους.

Ἡ ψυχὴ ποὺ γνωρίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐξομολογηθῇ τὶς ἁμαρτίες της, λέγει ὁ ἴδιος ἅγιος, συγκρατεῖται μὲ αὐτὴν τὴν ἰδίᾳ τὴν σκέψιν ὡσὰν μὲ χαλινόν, νὰ μὴν ἐπαναλάβῃ τὶς προηγούμενες ἁμαρτίες. Ἀντιθέτως, οἱ ἁμαρτίες ποὺ δὲν ἔγιναν

ἀντικείμενον ἑξομολογήσεως, ἐπαναλαμβάνονται μὲ ἄνεση, ὥσάν νὰ διεπράχθησαν στὸ σκότος.

Μὲ τὴν ἑξομολόγησιν τῶν ἁμαρτιῶν καταλύεται ἡ φιλική μας σχέσις πρὸς αὐτές. Τὸ μῖσος πρὸς τὶς ἁμαρτίες εἶναι σημάδι ἀληθινῆς μετανοίας, καὶ ἀποφασιστικότητος τοῦ ἑξομολογουμένου νὰ ζήσῃ ζωὴν ἐνάρετον.

Ἄν ἀπέκτησες τὴν ἔξιν πρὸς ἁμαρτωλὰς πράξεις, τότε νὰ τὶς ἑξομολογήσῃ συχνά, καὶ σύντομα θὰ ἐλευθερωθῇς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν σου σ' αὐτές, καὶ ἔτσι μὲ εὐκολίαν καὶ χαρὰ θὰ ἀκολουθῇς τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστό.

Ἄν κάποιος καταδίδει συνεχῶς τοὺς φίλους του, οἱ φίλοι του γίνονται ἐχθροὶ του καὶ ἀπομακρύνονται σὰν ἀπὸ καταδότη, πού ἐπιδιώκει στὴν πραγματικότητα τὴν καταστροφή τους. Ἄν κάποιος ἑξομολογῇ τὰ ἁμαρτήματά του, αὐτὰ ὑποχωροῦν καὶ τὸν ἐγκαταλείπουν, διότι οἱ ἁμαρτίες θεμελιώνονται καὶ στηρίζονται ἐπάνω στὴν ὑπερηφάνειαν τῆς πεπτωκυίας φύσεως, καὶ δὲν ἀντέχουν τὴν ἀποκάλυψή τους καὶ τὸν ὀνειδισμό.

Ὅποιος μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ μετανοήσῃ, ἁμαρτάνει ἐκ προαιρέσεως καὶ μὲ τὴν πρόθεσίν του, αὐτὸς συμπεριφέρεται ὕπουλα ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅποιος, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ μετανοήσῃ, ἁμαρτάνει αὐτοπροαιρέτως καὶ μὲ πρόθεσιν νὰ ἐνεργήσῃ ἔτσι, αὐτὸς πλήττεται ἀπροσδοκῆτως ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ δὲν τοῦ παρέχεται ὁ καιρὸς τὸν ὁποῖον σκοπεύει νὰ ἀφιερῶσιν στὴν ἀρετή.

Μὲ τὸ μυστήριόν τῆς ἑξομολογήσεως καθαρίζονται καὶ ἐκπλύνονται τελείως ὅλες οἱ ἁμαρτίες πού ἔχουν διαπραχθῇ ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ. Γιὰ νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀπὸ τὴν καρδίαν οἱ ἁμαρτωλὰς συνήθειες πού μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν ἔχουν ριζώσῃ μέσα της, χρειάζεται νὰ ἐμμένῃ κανεὶς συνεχῶς καὶ σταθερὰ στὴν μετάνοιαν.

Ἡ συνεχὴς καὶ σταθερὰ μετάνοια βιώνεται ὡς συνεχὴς συντριβὴ τοῦ πνεύματος, καὶ συνίσταται στὴν πάλιν μὲ τοὺς λογισμοὺς καὶ τὶς ἐπιθυμίας, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκδηλώνεται τὸ κρυμμένο στὴν καρδίαν ἁμαρτωλὸν πάθος, στὴν χαλιναγώγησιν τῶν σωματικῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς κοιλίας, στὴν ταπεινὴν προσευχὴ καὶ στὴν συχνὴ ἑξομολόγησιν.

Ἀδελφοί, μὲ τὴν ἐκουσίαν ἁμαρτίαν ἔχουμε χάσει τὴν ἁγίαν ἀγνότητα, τὴν καθαρότητα καὶ ἀθωότητα, πού παραβιάζεται ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴν πράξιν, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν γνώσιν τοῦ κακοῦ. Ἐχουμε χάσει τὴν καθαρότητα καὶ ἀθωότητα, μέσα στὴν πνευματικὴν αἵγλη καὶ ἀκτινοβολία τῆς ὁποίας μας ἔφεραν στὸ εἶναι, κατὰ τὴν γένεσιν, τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ.

Ἔχουμε χάσει ἀκόμη καὶ τὴν καθαρότητα ποὺ ἐλάβαμε κατὰ τὴν ἀνάπλασή μας μὲ τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Στὸν δρόμο τῆς ζωῆς ἔχουμε κηλιδώσει μὲ ποικίλες ἁμαρτίες τὸν χιτῶνα μας, τὸν ὁποῖον ὁ Λυτρωτὴς μας εἶχε καθαρῖσει καὶ λευκάνει πρὸς χάριν μας.

Τὸ μόνο πού μᾶς ἔχει ἀπομείνει εἶναι τὸ ὕδωρ, τὸ ὕδωρ τῆς μετανοίας. Τί θὰ ἀπογίνωμε ἐὰν ἀμελήσωμε καὶ καταφρονήσωμε καὶ αὐτὸ τὸ λουτρὸν τοῦ καθαρισμοῦ; Θὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ παρουσιασθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μὲ ψυχὴν παραμορφωμένην ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, καὶ Ἐκεῖνος θὰ ἐμβλέψῃ φοβερὸς σὲ μία τοιαύτη μολυσμένην ψυχῇ, καὶ θὰ τὴν καταδικάσῃ στὸ πῦρ τῆς γεέννης.

«Λούσασθε». λέγει Κύριος ὁ Θεὸς στοὺς ἁμαρτωλοὺς, «καὶ καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου, παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν... καὶ δεῦτε διαλεχθῶμεν».

Καὶ πῶς τελειώνει ἡ δικαία αὐτὴ κρίσις τοῦ Θεοῦ, ἡ κρίσις του γιὰ τὴν μετάνοια, στὴν ὁποία συνεχῶς καλεῖ τὸν ἁμαρτωλὸν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐπιγείου ζωῆς του; Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ὁμολογήσῃ τὶς ἁμαρτίες του, καὶ ἀποφασίσῃ νὰ μετανοήσῃ εἰλικρινῶς καὶ νὰ διορθωθῇ, τότε ὁ Θεὸς λύει τὴν κρίσιν ποὺ ὑπῆρχε μαζί του μὲ τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν: «Καὶ ἐὰν ὣσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ, ἐὰν δὲ ὣσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ».

Ἄν ὅμως ὁ χριστιανὸς καταφρονήσῃ αὐτὴν τὴν τελευταία, τὴν πολυεύσπλαχνο κρίσιν τοῦ Θεοῦ, τότε τοῦ ἀνακοινώνεται ἀπὸ τὸν Θεὸν ἡ ὀριστικὴ του καταδίκη στὸ αἰώνιον πῦρ.

«Τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ», λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, «εἰς μετάνοιαν σὲ ἄγει». Ὁ Θεὸς βλέπει τὰ ἁμαρτήματά σου, παρατηρεῖ μὲ μακροθυμία τὶς ἁμαρτίες ποὺ διαπράττεις κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα του, τὴν ἀλυσίδα τῶν ἁμαρτιῶν ποὺ διεμόρφωσαν ὅλον σου τὸν βίον. Ἀναμένει τὴν μετάνοιά σου, καὶ συνάμα ἀναθέτει στὴν ἐλευθέρα προαιρεσίᾳ σου τὴν ἐπιλογὴν τῆς σωτηρίας σου ἢ τῆς καταδίκης σου στὸ αἰώνιον πῦρ. Σὺ ὅμως καταχρᾶσαι τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν μακροθυμία τοῦ Θεοῦ! Οὐδεμία διόρθωσις καὶ βελτίωσις μέσα σου! Ἡ ἀδιαφορία σου ἀντιθέτως αὐξάνει! Αὐξάνει μέσα σου ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ περιφρόνησίς σου πρὸς τὸν Θεὸν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἰδική σου, τὴν αἰώνια τύχη σου. Ἐνδιαφέρεσαι, μόνο γιὰ τὸ πῶς θὰ πληθύνῃς τὶς ἁμαρτίες σου, καὶ στὶς προηγούμενες ἁμαρτίες σου προσθέτεις νέες καὶ χειρότερες!

«Κατὰ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὅς ἀποδώσῃ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ

τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον, τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας (ἀπὸ φιλόνηκο διάθεση δηλαδή), καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή. Θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν». Ἀμήν.

Ἀπὸ τὸ βιβλίον: «Πατερικὸν Κυριακοδρόμιον»